

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, dn. 7 września 2010 r.

RPO-649614-I/10/MK

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Pan
Stefan J. Jaworski
Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

Uprzejmie informuję, że po przeprowadzonych w czerwcu i lipcu br. wyborach Prezydenta RP do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło stosunkowo niewiele skarg (26). Dotyczyły one przede wszystkim braku wystarczającej wiedzy obywateli o obowiązującym prawie wyborczym. Na tle tych skarg ujawniły się jednak także wątpliwości co do sposobu korzystania z czynnego prawa wyborczego przez osoby przebywające w okresie wyborów w szpitalu i opuszczające te placówki.

Zgodnie z art. 27a ustawy z dnia 27 września 1990 r. *o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. z 2010 r. Nr 72, poz. 467; dalej: ustawy) spis wyborców w szpitalach sporządza się na podstawie wykazów osób, które będą w nich przebywać w dniu wyborów. O wpisaniu do spisu wyborców w szpitalu zawiadamia się urząd gminy właściwy ze względu na miejsce stałego zamieszkania osób ujętych w takim spisie. Dalsze regulacje zawiera rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 sierpnia 2000 r. *w sprawie spisu wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania w wyborach Prezydenta RP* (Dz. U. z 2000 r. Nr 72, poz. 849 z późn. zm.). Zgodnie z § 7 ust. 3 tego rozporządzenia kierownik szpitala powiadamia osoby objęte sporządzonym wykazem wyborców przebywających w szpitalu, że zostaną skreślone ze spisu wyborców w miejscu stałego zamieszkania i będą mogły głosować w wyborach wyłącznie w obwodzie głosowania utworzonym w szpitalu, a w innym obwodzie głosowania - po uprzednim uzyskaniu zaświadczenia o prawie do głosowania z urzędu gminy, na terenie której położony jest szpital. W świetle przytoczonych przepisów osoba, która przed dniem wyborów opuszcza szpital, aby głosować w obwodzie głosowania właściwym ze względu na swoje miejsce zamieszkania, powinna uzyskać stosowne zaświadczenie z urzędu gminy, na terenie której położony jest szpital. Tego rodzaju wymóg może stanowić dla osoby chorej istotną przeszkodę w skorzystaniu z czynnego prawa wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniła natomiast (pkt 20 ppkt 4 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu pracy w przygotowywaniu i przeprowadzeniu głosowania w wyborach Prezydenta RP, zarządzonych na dzień 20 czerwca 2010 r., stanowiących załącznik do uchwały PKW z dnia 26 kwietnia 2010 r. - M.P. Nr 33, poz. 476; pismo ozn. ZPOW-603-213/10), że osoby, które zostały ujęte w spisie wyborców w szpitalu, a następnie opuszczają szpital przed dniem ponownego głosowania są dopisywane do spisu wyborców w miejscu ich stałego zamieszkania przez obwodową komisję wyborczą jeśli udokumentują obwodowej komisji wyborczej fakt opuszczenia szpitala w podanym wyżej terminie. Nie ma przy tym znaczenia, czy wyborca opuścił szpital w okresie pomiędzy pierwszym głosowaniem, a ponownym głosowaniem, czy też wcześniej. Wyborca przedkładający dokument potwierdzający fakt opuszczenia szpitala nie musi przedstawiać obwodowej komisji wyborczej zaświadczenia o prawie do głosowania.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w niniejszej sprawie. Będę także wdzięczna za poinformowanie, czy w świetle posiadanych przez PKW danych obwodowe komisje wyborcze w praktyce odstępują od żądania okazania zaświadczenia o prawie do głosowania od osób, które udokumentują fakt opuszczenia szpitala i na tej podstawie dokonują aktualizacji spisu wyborców.

Leona Wynory szewskiej

Leona Wynory